

LS 0034

Intervju med Signe Berglund, född Lundkvist, den 22 oktober 1897, på ett ställe som heter Revåsen, i Karlskoga.

Lennart Setterdahl: Var var Ni född någonstans; Fru Berglund?

Signe Berglund: I Karlskoga.

L: Var det någon särskild

Signe: Ja, Revåsen.

L: Och Det är själva storstan - i dagens läge - så att säga.

Signe: Jaa, det är det nog.

L: Era föräldrar - Vad arbetade de med? Eller Er far?

Signe: Pappa, han arbetade i Bofors, men så blev han sjuklig, så han fick gå tillbaka till farmen - eller egendomen - som föräldrarna hade, som han var född.

L: Var det i närheten av Karlskoga också?

Signe: Ja det var i närheten av Alkvätten. Ja.

L: Så; När Ni växte upp, hade han arbete på bruket då, eller blev det senare?

Signe: No. Han arbetade på egendomen där i Hult. Jaa.

L: Och Ni har flera syskon, Fru Berglund?

Signe: Ja. Vi är tio stycken, men jag är äldst av dem.

L: Jaha.

Och: jaa, Ni gick i skolan, naturligtvis, i Karlskoga, i både små- och folkskola?

Signe: Jo, det var i Alkvätten..

L: Vad hette lärarna? Kommer Ni ihåg det?

Signe: Å! Han hette Erik Rodhe, han skolade oss allihop!

L: Så Ni hade ingen lärarinna då, utan?

Signe: Nej. Vi har haft - ja Jag, åtminstone, jag, har bara haft den här skolläraren då.

L: Och Ni hjälpte naturligtvis till i hemmet, när ni nu var så många syskon.

Signe: Jo, det gjorde jag ju. Men jag var inte så gammal på den tiden, så jag ville ut och se lite mera av Världen. Så bland annat så var jag i Stockholm för fyra år. Jag var barnsköterska där för en löjtnant Nordenskjöld, för deras lilla flicka Margareta.

L: Vilket år var det, som Ni åkte dit?

Signe: Jaa, det var 1921 till -24. Men då måste jag komma hem, för min mamma bröt en arm, och jag behövde komma hem och hjälpa till, med arbete som var hemma då.

L: Ni gick i skola i Karlskoga ja. Och Vilken kyrka konfirmerades Ni i?

Signe: Jag konfirmerades i Bjursängs kyrka, det var ju närmast där.

L: Och Kyrkoherdens namn?

Signe: Vallkvist.

L: Ni kommer inte ihåg om läraren Rodhe och kyrkoherde Vallkvist, om de nämnde någonting om emigrationen till Amerika, att det var många som åkte?

Signe: Nej. Det hörde jag aldrig någonting om då. Det var inte så mycket - så mycket talan om det. Jag gick i konfirmationsskolan och det var ju mycket bibliskt då.

L: Ni, Er emellan, konfirmationskamrater, ni talade aldrig om Amerika?

Signe: Nej. Jag ville aldrig resa till - resa till Amerika, för jag var så mycket för mina föräldrar och syskon därhemma. När jag tänkte på de som reste hit till landet, så tänkte jag: Aldrig kunde jag lämna föräldrar och syskon och resa till Amerika!

L: Var det någon i trakten som åkte, som Ni kommer ihåg?

Signe: Joo, det var det ju. Varför jag kom att resa hit. Det var för att jag var i Karlskoga en gång, med min äldste bror. Och vi var på biografen, eller movien som vi säger här, and där ibland så såg vi när det var ett fartyg som lämna ifrån Göteborg. And: Jag kommer särskilt ihåg när de såg sista skymten av Sverige, Vinga Fyr och jag gråt för jag tänkte: Å! Aldrig kunde jag lämna! som jag sa för de. men: hur man var så var det inte länge förrän jag fick Amerika-feber. And min mamma hade en bror här i landet; men han skrev hem många gånger och fråga: om "det var ingen av oss som ville resa hit till Amerika"? Vi var så många syskon. Så jag skrev genast till honom och tala om detta. And det dröjde inte mer än två veckor så fick jag biljetten ifrån - till komma hit till landet. Men då ångra jag mig. Jag tänkte: "Vad har jag gjort nu"! Men då tänkte jag såhär: "ja: är det mitt öde att jag ska resa, så ska jag göra det! För jag tror att "människans öde är beseglats" och var man ska gå så får man ju gå"! Men så var det en av mina syskon som blev sjuk, en av mina systrar som blev så sjuk and vi visste inte om hon skulle kunna leva eller ej. Så jag gick. Jag försökte att få sända tillbaka biljetten. Men de tyckte att jag skulle vänta lite mera med det då, så. Men då förlora jag ju min visa för att komma hit. Men hur det var så - det dröjde tre år innan jag kom iväg! Så reste jag hit då 1925. And nog var jag, som många andra, hemsjuk när jag kom hit till landet. Men hur det var, så blir det ju undan för undan att man kommer till rätta, vilket jag ju gjorde. And: jag skrev ju hem och skicka hem - min första avlöning som jag hade, den sände jag hem till dem hemma!

L: Så Er - det var Er morbror som skötte om biljetten?

Signe: Ja.

L: Så Ni hade inga besvär med sånt utan -

Signe: Nää, det hade jag inte! Jag fick ju betala den förstås när jag kom dit! Och det gjorde jag så snart jag kunde! Jag ville komma ifrån min skuld så det betalade jag så fort jag kunde! And jag fick plats till nästa hus var min moster och morbror bodde. Det var ju så bra när det var en svensk som kom och 'di vet att 'en kan arbeta när en kommer ifrån Sverige!

L: Ni var välkomna på den tiden.

Signe: Jaa. Men nog var det svårt, för jag kunne ju inget språk alls, då. Min moster var född här i landet men hon prata väldigt bra svenska. Hon brukar ta barnas skolbok och sätta sig och lära mig undan för undan och likaså de jag arbetade för. Och 'di var så snälla till mig. På kvällarna när barna hade gått till bed så kom de med en bit av papper och penna och papper och jag fick skriva små ord; stavelser undan för undan och de var så tålmodiga med mig, som alra helst. Där hade jag mitt hem riktigt, fast de var ju inte svenskar. Men där var jag lärde språken mest då, bland deras barn. Även mina kusiner med, men de kunne också prata lite svenska. Så.

L: Ni nämner Er moster, var hon alltså Er morbrors maka?

Signe: Ja.

L: Hon var ingen riktig moster, utan

Signe: Jaa. Genom gifte. Jaha.

L: Hur länge hade Er morbror varit i Amerika?

Signe: Ja, han kom väl hit

L: Före Ni var född, kanske?

Signe: No. Det var allt efter sedan jag var född. För att jag kommer ihåg honom då också.

L: Vad var hans namn?

Signe: Frans Sandkvist.

L: Och han var också ifrån?

Signe: Han var också från Karlskoga ja. Född där ja.

L: Ni vet inte anledningen varför han åkte över? Var det Amerikafeber, som vi säger, eller?

Signe: Ja, det var det förstår jag. Det var ju så det att de fick för sig att det var lättare att tjäna pengarna här i landet, än vad det var i Sverige.

L: Hade han arbetat på bruket också tidigare kanske, eller?

Signe: Nej, det tror jag inte att han 'arbete där. Jag kan inte erinra mig nu var han arbetade egentligen men jag vet att han hade arbetat undan för undan. Men han tillhörde Frälsningsarmén, vet jag. Men jag kommer så väl ihåg

L: Vad skrev han i sina brev hem till Sverige och framför allt till Er mor? Berättade han att det var bra, eller?

Signe: Jaa. Det var ju bättre här än det var i Sverige. Men så hade han ju sin gamla mor - alltså min mormor - and han skrev ju till henne och skicka lite pengar undan för undan och det var ju alltså välkommet!

L: Vad hette hon?

Signe: Hon hette Matilda Andersson. Min morfar har jag aldrig sett. Han var född samma år - han var Död samma år - ursäkta mig - som jag var född.

L: Ni hade ingen annan släkting som var här i Amerika?

Signe: Jo. Det var också en annan morbror. De - De var ju riktiga bröder - men de hade olika namn. Den ene tog sig namnet Sandström och den andra Sandkvist.

L: Er far hade inga släktingar?

Signe: Nej. Han hade inga släktingar i landet.

L: Han talade inte om att det var hårt många gånger med en stor familj i Sverige och att klara sig?

Signe: Det var vanligt då. För att det hade 'di ju alla då, fattiga åtminstone. De hade ju stora familjer.

L: Han nämnde aldrig om att han skulle åka över till Amerika?

Signe: Min far?

L: Ja.

Signe: Nej, det var det aldrig frågan om! Det kunde han ju inte. Nej.

L: Så Ni tog ut Ert utflyttningsbetyg, så att säga. Vilket år var nu det Ni åkte?

Signe: Det var 1925, jag kom hit.

L: 1925. Ni kommer inte ihåg vilken månad Ni tog det?

Signe: Jo. Jag kom i början på december. Alltså: rätt före jul.

L: Jaha. Och så åkte Ni då. Ni tog tåget ifrån - Kan Ni tala om resvägen ungefär, hur det gick när Ni åkte?

Signe: Jo, det skulle jag nog kunna tala om! För då på den tiden, då var det så noga med allting! Då skulle 'en ju gå till Ellis Island först efter en kommit av tåget.

L: Jag - jag menar ifrån Karlskoga, från Ert hem. Åkte Ni tåg till Karlstad?

Signe: Jodå. Tåg ifrån Karlsko - ifrån Sventorp, och till Göteborg.

L: Kommer Ni ihåg namnet på båten?

Signe: Ja det var första resan Gripsholm gjorde. Den första Gripsholm alltså. Det blev ju en till, senare.

L: Så Ni åkte direkt till Amerika då?

Signe: Ja.

L: Så Ni behövde inte stanna i England som många andra gjorde?

Signe: nej. I England var jag aldrig.

L: Och resan över. Var den behaglig?

Signe: Well Det kan jag inte säga. Jag var ju sjösjuk, som många andra var. Men det gick ju bra i alla fall! Det får 'en ju vänja sig vid!

L: Var det någon mer ifrån hemtrakten som var med på resan?

Signe: Jaa, det var det. Det var en till, han var ifrån Bjurtjärnstorp, men nu kommer jag inte ihåg vad han hette. Det har jag glömt bort. Men han var också sjösjuker. Han fick stanna kvar i Göte - Jag menar - i New York för någon vecka, jag vet inte varför, vad han hade för fel.

L: Ni har aldrig träffat honom efteråt?

Signe: Nej, jag har aldrig träffat honom sedan.

L: Jaa. Låt oss då berätta om Ellis Island. Det var ju första anhalten, så att säga, i Amerika.

Signe: Det var då inget roligt; för där blev en instängd som i ett bås, som en ko! And 'di skulle titta i ögonen på 'en, di skulle titta i 'håret och allt möjligt! Sedan, när vi reste därifrån, då kom vi ju på båten. Då fick vi märken med nummer på till vilket tåg 'en skulle och vart en skulle and Var vi skulle byta tåg. And vi skulle byta tåg i ... i Buffalo. And vilket vi gjorde och det var mörkt på kvällen - och många emigranter förstås. And - inte vet jag Varför - Har tänkt på det så många gånger sedan, en var ju dum - men det var ju en som kom och klippte 'biljettera' och såg så alla var, well, bekväma och så och kunde sova. And jag vet inte Varför. Han prata till mig. Han prata men jag förstod inte alls vad han sa. Och han kom och ordna med min kudde och han prata och prata igen och när vi gick av egentligen i Buffalo, då hade han skrivit brev och lämna mig. Men inte vet jag vad för stod i det där brevet, det vet jag ju inte. Jag

kastade - arg var jag. För jag tänkte: men kan 'en inte. Ser jag så dum ut, tänkte jag, eller Vad i all världens dar är det att jag inte kan få vara ifred. När jag tala om detta för min morbror, då sa han: "Men Du skulle ha spara brevet. Det skulle ha varit roligt och sett vad han hade skrivit"! Men det tänkte jag inte på, sa jag. Jaa!

L: Så det började med en tidig uppvaktning då, med detsamma Ni kom.

Signe: Ja! Men sedan, när jag kom till Asthabula, det var där min morbror bodde, min moster och morbror bodde, jaa, då skulle jag ju. Jag hade sänt i förväg där. Jag hade sänt telegram ifrån New York att jag skulle komma in. And de hade varit nere vid 'station och skulle möta mig. Tåget gick förbi. Och jag vet inte varför att de inte 'låt mig av där, för de hade ju 'biljettera och skulle se och vakta var 'en skulle stiga av! Jag såg att där stod Asthabula vid stationen, men jag tänkte att det kanske är som i Sverige, så det är extra. Men tåget håll på och det gick, och det gick. Då skrev jag mitt namn och adress på en papperslapp and lämna till den här konduktörn. Och de titta på varann och de prata och de prata och jag visste ju inte vad de sa. Men då jag kom till, vad jag vet nu, när jag kom till - ja vad hette den här station här borte nu - ah! nu har jag glömt bort det - Kanesville - Jaa - så, då kom en vad di kallar - ja - en som kommer och tar vara på. Han kom och tog mig av 'tåge. Men då visste jag ju inte var jag skulle gå igen. Och jag tyckte jag kände mig som smutsig och stod där mitt i järnvägskröken. Men; jag fick väl "hålla god min i elakt spel". Han 'hållte' ju ett vakande öga på mig, var jag satt inne på station. Sedan så kom tåget härifrån Cleveland och skulle till Asthabula, gick förbi Asthabula och skulle till New York, förstår jag. Så: då kom jag väl äntligen på det tåget. När vi närma oss den station, då var det en herre som kom och tilltala mig och sa: "är fröken svensk"? "Jaa, det är jag", sa jag, "men jag vet inte Var jag är nu" sa jag, "ute i den här vildmarken" "Jag hör" sa han "att ni hade kommit för långt på tåget". And han skulle höra efter om han kunde få ta mig upp till Kungskatan, Kings Street, vi säger nu! Men - han var ju ansvarig för mig, så då kom jag ju av tåget där i Asthabula, i alla fall, där var ju min moster och morbror och tog emot mig!!

L: Det kändes väl skönt?

Signe: Jaa! And jag kände ju igen min morbror då, efter vad jag hade sett honom och efter fotografier. Men min moster har jag aldrig sett, för hon var född här i landet! Jaa!

L: Er moster, var hon av svensk härstamning också?

Signe: Hon var ut av svensk börd, men hon var född här, men hon prata väldigt bra svenska.

L: Hon pratade Värmlands?

Signe: Ja, det vet jag inte ifall hon gjorde. För att hennes föräldrar var hallänningar.

L: Jaså Hallänningar!

Signe: Ja. Så: hon kunde prata lika bra svenska som någon som är född i Sverige. And 'bibel, den påstod hon att hon kunde förstå lika bra som på engelska åtminstone. De var väldigt kyrkmedlemmar. Min morbror, han predika i körkan och han föll ner och dog rätt där. Rätt i körka.

L: Var det i Statskyrkan eller var det?

Signe: Det var Missionskyrkan.

L: Var han pastor kanske?

Signe: Nej, det var han inte, men han var behjälplig när pastorn var borta, så han predika, and han gjorde mycket för kyrkan.

L: Vad fick Ni för uppfattning i religiöst hänseende. Var de mer religiösa här i Amerika än i Sverige?

Signe: joo, det var de nog. För i Sverige tillhör vi ju alla Statskyrkan and både jag och alla mina syskon var vi döpta och konfirmerade i Lutherska kyrkan. Men när jag kom hit, då var det ju så att de tillhörde Missionskyrkan and de ville ju naturligtvis att jag skulle tillhöra den med! Men mina bekanta, som jag blev bekant med, som också hade kommit hit från Sverige, de tillhörde ju också Statskyrkan! And vi ville hellre gå dit, men det tyckte ju inte min moster och morbror om, förstås, det gjorde de ju inte. Men jag var ju gammal nog till att göra som jag behagar!

L: Vad var anledningen till att så många blivit missionsvänner, som man säger, när de kommit hit över?

Signe: Jaa. Det var väl det att 'di kom till 'di kom till sina släktingar omgående och då ville de väl gärna att de skulle tillhöra den kyrkan som De tillhörde.

L: Ni fick arbete med detsamma, som Ni sa, i Asthabula, ja?

Signe: Ja. Jag arbeta här för Lagetts, de bodde i nästa hus. Så när jag inte förstod dem, då fick jag ju springa över och höra.

L: Hur gammal var Ni nu när Ni åkte? Var det 1925, sa Ni?

Signe: Jaa, jag var 28 år i oktober och jag kom hit då i december.

L: Och Ni hade inga svårigheter, så efter ett halvår så gick det kanske ganska bra.

Signe: Jaa. Det kom väl allt tråkigheter! Till exempel en midsommarafton. Då hade vi ju så roligt i Sverige och Här var det ju inte ett dugg då, det var som en vanlig arbetsdag! Så; midsommarafton, då 'gråt jag mig till sömns, det vet jag! Då var det ju ljust hela nätterna hemma och här var det ju bara mörkt som vad det ju är vid 6- 7-tiden, eller lite senare, vid den här tiden ska vara, om det inte är som vad det är nu! Mörkt och mulet jämt!

L: De naturliga omständigheterna, så att säga, var långt ifrån de värmländska också. Det fanns inga björkar.

Signe: Nej, nej, det fanns inte. Nej.

L: Så Ni tror att Ni saknade den värmländska naturen, åtminstone den första tiden.

Signe: Första tiden, yes. Men jag hade lovat dem hemma - min mamma och pappa - att jag skulle komma hem om fem år och det gjorde jag, nästan lite mer än fem år då, för att det var 1932, då reste jag hem och då överraska jag dem. De visste inte att jag skulle komma. Och det 'va allt en glad överraskning för dem! Då stanna jag här hemma bra länge.

L: Vad hade Ni då för beslut. Att Ni skulle åka tillbaka naturligtvis igen, eller?

Signe: Ja naturligtvis skulle jag tillbaka hit. Jag hade ju gått i sällskap med min man då för 3½ år. And han kunde ju lika gärna ha gått med för det var ju inga 'arbete här. Min man blev utan arbete månaderna efter jag lämna och sen hade han inga arbete förrän följande år, i augusti. Men då gifte vi oss den 1 oktober 192.. no! 1933. Jaa.

L: Berglund, Är han också utav Värmlands-

Signe: Nej. Han kommer från Norrland han, från Böske, Västerbotten.

L: Jaha.

Era föräldrar då, när Ni kom hem. Alla Era syskon, var de fortfarande kvar i Sverige, eller var det någon som hade åkt över hit?

Signe: Nej. Jag har inte haft något av mina syskon här i Sverige sedan 1946. En utav mina bröder, han fick sådan Amerika-lust, han med. Han hade två svägerskor här, hans fru hade två syskon här. And 'di skulle komma hit och hälsa på då där samma år som vi kom hem. No, det var samma år då kriget bröt ut! Men då kunde de inte gå då, på grund av att kriget bröt ut. Så då hade vi beslutat att de skulle komma hit -46 and jag trodde ju Aldrig att de skulle komma heller! Men när vi lämna hemma så sa min bror: "ja, vi ser er snart"! and det var sanning med, för vi hade just flytta in här, vi just hade sålt vårt hus och vi hade just flyttat in hit, det var bara två tre veckor efter, sedan vi kom tillbaka. Så satt jag därute i diningrumme' och skrev ett brev. Så såg jag en maskin som stanna här utanför och åkte fram och tillbaka. Då titta jag ut och då kände jag ju igen att det var min bror! Då kunde jag ju inte göra annat än gråta! för jag har vari' här så länge och jag har aldrig haft någon utav mina egna här! Men; då var de på väg upp till Lansing, Michigan, var de hade sina släktingar. Men 'di stanna i alla fall. Min man, han arbetar på natt då, så han var hemma och sov, men han kom ju upp med en gång! Jag fick ju i ordning middag för dem! Vi prata och vi hade ju så roligt den lilla stunden som var. Snöigt och kallt var det. Så de skulle upp till Lansing då på kvällen, så 'di lämna här. Det var nästan mörkt. Då var ju inte - det var ju inte - det var före den tiden Parken var - så vi tog dem så långt, så de kunde komma på rätt stråk till Lansing. Vilket; det gick bra för dem, fast det var bekymmersamt för dem med det här snövädret!

L: Vilken av Era bröder var det? Vad var hans namn?

Signe: Karl. Karl Lindkvist.

L: Och Han bor fortfarande i

Signe: Lansing, Michigan. Ja.

L: Å, han bor i Lansing Michigan!

Signe: O ja! Han kom - blev bekant med en som ägde en fabrik där, han hette Olofson. And han tyckte så mycket om min bror. And han sa: "gå Du hem till Sverige" sa han "och kom tillbaka hit och visa till Din familj" för då hade han ju och göra. Så han lovade arbete utav honom. Han var ägaren utav den hära Olofsons fabrik där i Lansing. Och det gjorde han, and han var ju tool-maker som 'di säger här. Så: han arbetade hos honom allt sedan och han var så belåten med min bror och vi blev så goda vänner. Vi har varit där flera gånger på fester och roligt allt jämt.

L: Så det är två Lindkvistar i Amerika då. Det är Ni och Er bror ja.

Signe: Ja. Lindkvist-Berglund.

L: De har aldrig talat om att åka över?

Signe: Nej. Nej. De var gifta allihop därhemma. Jaa.

L: Så. Ni sa ju att Ni skulle åka tillbaka efter fem år och det gjorde Ni ju också.

Signe: Det gjorde jag.

L: Var det inte så på den tiden att man hade ett visst mål satt, så att säga?

Signe: Jaa, om man kunne. Men det var ju inte så gott - på den tiden kostade det inte så mycket att resa. Men komma hit med två tomma händer och inte - inte veta hur 'en skulle klara sig - det var ju inte så gott heller. Men jag arbeta här i Cleveland på Nelsons Restaurant och det var ett slavarbete, men hon betala ju rätt så bra då. Och det var där jag träffa min man, han var där som matgäst. And jag spara. Då hade jag under tiden förlora i en bank som jag hade satt in, jag förlora 600 dollar. Det var stora pengar det, 1932. Hade 'di stått och växt sedan dess, så hade det varit en liten summa nu, men 'en får ju "ta dagen som den kommer". Det är ju ingen idé att grubbla över sånt där!

L: Sparka ny fart igen, ja.

Ja det är så det är.

Men Ni har funnit Amerika ganska bra i alla fall. Det var hårt i början, naturligtvis.

Signe: Jaa. Då, när jag var hemma 1932, då tyckte 'di att jag skulle stanna hemma. "Nää" det kunne jag inte. Jag var ju i Asthabula i två år, sedan jag längtade upp hit till Cleveland.

L: Vad berodde det på att Ni kom till Cleveland. Ni var på besök här bara, eller var det släktingar kanske som

Signe: Nä. Det var just bara det att jag skulle komma hit till Cleveland, för jag visste att det var mera svenskt här - and - min moster hon sa att "Asthabula har varit stort nog för mig och det är stort nog för Dig". Nej Moster, sa jag. Jag har sett lite utav allting i Sverige, så jag ville allt se något mer än Asthabula. Så: Jag kom hit jaa - Ja först så kom jag till en familj. Frun var sjuk, men blev hon så illa sjuk, så de fick ha en riktig sköterska för henne. Så hade Mrs Nelson, som rådde om restauranten, hon stanna en söndag eftermiddag, jag hade söndagen, och fråga' om jag ville komma och arbeta för henne och det gjorde jag. Jag var där för 14 år! Det var där jag träffa min man. Och han var ju belåten hela tiden, så.

L: Men: Asthabula, det var en riktig svenskstad också?

Signe: Nej det var mer finnar än svenskar. Ja, det var svenskar med, för all del. Men de var för det mesta födda här i landet.

L: Det var ju ett större antal här ja.

Signe: Jaa.

L: Har Ni träffat många Karlskoga-bor, folk som har flyttat.

Signe: Ja, henne har jag ju träffat.

L: Är det någon mer som Ni vet som

Signe: jaa. Det var en som hette Uno Bergmark, som kom ifrån Karlskoga också. Han var också matgäst där hos Nelsons, så jag blev bekant med honom. Och jag kände honom för all del när han var liten, eller vi var som lekkamrater! Men han gick hem till Sverige 1931. Sedan har jag ju just inte träffat många Karlskogingar då. Jag vet inte!

L: De bor mer i Michigan kanske och i Wisconsin.

Signe: Jaa. Det vet jag inte, jag kan inte - Jag har i alla fall inte 'träffa många!

L: Nu, de är mer utspridda här i Cleveland också, så det är svårt att komma in i kontakt med dem.

Signe: Ja, det är sant.

Vi kunde gå långa, långa sträckor. Om vi visste att det var en dans! Då vi var flera stycken tillsammans, and vi gick! Det var långt, kanske 1 eller 2 mil, men det var inte så långt för oss, för att vi sjöng och vi prata och vi hade så roligt! Vi var inte bortskämda på 'någe vis! Det var ju EN enda gång som vi hade häst och släde men då skulle vi ha bekymmer om häst! Jaa! Det var så roligt! En var inte bortskämd! Det är säkert.

L: Vad hade Ni för musik? Var det dragspel eller fiol?

Signe: Ja det var en pojke som spela dragspel förstås! Och det var väl inte så märkvärdigt. Men det var ju ingen som förstod det, det var bara några toner i, så vi kunde dansa efter. And dansa! Det var mitt liv! Jag älskade det. Och de åren när jag var ung! Så jag hade och gå tillbaka på nu! Men det var oskyldiga nöjen på Den tiden. Det var inte frågan om att 'en skulle tänka på - Men nu sätter jag värde på det. Jag kan ännu aldrig erinra mig att det var några tråkigheter och svårigheter, att vi träta och skällde på varandra! Det var nog inte så gott många gånger. Vi var så många barn, men vi hade då farm. Vi svälte då aldrig! Det gjorde vi ju inte, utan vi hade smör och bröd och det växte ju grönsaker och potatis och vi hade ju grisar och slakta!

L: Hur stor var gården: Hur många kor?

Signe: Jaa. Vi brukar ha kanske en 5 6 kor, Några ungnöt. Höns och så. Nu har 'di ju modernt.

L: Hjälptes ni åt på gården?

Signe: Jo, det är klart vi hjälptes åt. Det var inte frågan om på den tiden att en skulle ha betalt för vad en gjorde, inte. Utan kunne en tjäna några kronor så var en så 'gla och hjälpa till vad som behövdes, kaffe och socker fick vi gå och ha pengar till! och mycket annat!

L: Under sommaren och framför allt under midsommaren var det skojigt att komma ut.

Signe: Ja det var roligt!

L: Dansade ni på logar då, eller?

Signe: Vi hade en dansbana bara en liten bit ifrån oss. På kvällarna när korna kom hem. Vi gick där och vänta och vänta så vi skulle få mjölka, vi mjölka ju för hand. Vi skynda oss in och separera! och vi hörde musiken ifrån dansbanan! Vi skynda oss och få undan arbetet och klä oss! och tvätta oss skulle vi göra. Så vi småsprang när vi kom i närheten av dansbanan! Vi dansa varendaste dans! Inte satt vi på bänken, inte. Utan dansa varena dans till framåt morgonsidan! Och då var det ju ljust hela natten! Det tror 'di ju inte, 'di som är födda här i landet! It was juste dark around 12 o'clock. Uppe i Norrland, där är det ju ljust hela natten. När jag var där uppe och hälsa på då 32, då stod jag där utanför huset och prata med min svåger. Då säger jag "vad tid det är egentligen"? Ja då var klocka 11 och det var ljust, som det är nu! Men då är det ju mörkt också vid jultiden sen.

Transkriberat från kassetband 2011-02-16 /O-KS